

prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul Briceni
judecător: A. Andronache
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți
judecători: I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu

dosarul nr. 3ra-902/2017

Î N C H E I E R E

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu răspundere limitată „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Linavan” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu cu menținerea hotărârii Judecătoria Edineț, sediul Briceni din 30 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2016, reclamanta SRL „Linavan” a depus în instanța de contencios administrativ cererea de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Briceni (ulterior reorganizat în Biroul Vamal Nord) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 31 iulie 2016, SRL „Linavan”, pentru trecerea frontierei a mărfii deținea pachetul de documente, care sunt obligatorii potrivit Ordinului Serviciului Vamal nr. 01-1 din 04 ianuarie 2016, conform căruia a fost aprobată lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar și Notele explicative, executarea cărora s-a pus în sarcina șefilor Birourilor Vamale, ținut sub controlul Departamentului venituri și control vamal.

Susține reclamanta că a prezentat organului vamal și un set de documente suplimentare, cu toate că majoritatea dintre ele nu sunt obligatorii, pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda nr. 1.

Reține reclamantul că, organul vamal trebuia să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal, adică informația care se conține în Sistemul informațional ASCYUDA World.

Potrivit fișei nr. 1, organul vamal a solicitat SRL „Linavan” să prezinte actele bifate sub nr. 3 și 11.

Prin urmare, în ce privesc documentele solicitate, reclamantul a indicat că, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată, însă nu este obligatorie și poate fi prezentată doar în cazul în care aceasta există, iar la pagina documentelor anexată la DVV-1, este anexată oferta comercială din 19 aprilie 2016, conform căreia directorul OOO „Лесцентр”, Ucraina, propune directorului SRL „Linavan”, Moldova, să-i asigure pentru o perioadă nedeterminată un șir de produse de producere proprie.

Iar, în privința certificatului de calitate eliberat de producător, a indicat că, scrisoarea/ certificatul expedit de OOO „Лесцентр”, semnată și ștampilată de directorul întreprinderii, care potrivit legislației Ucrainei asemenea certificate sunt obligatorii pentru materialele cu cod de clasificare: 4401,4403,4404,4406, și 4407, nu a fost prezentat deoarece OOO „Лесцентр” produce materiale, care cad sub codul de clasificare 4408, și de aceia astfel de certificat nu se eliberează.

Menționează reclamantul, că organul vamal poate solicita acte suplimentare, prevăzute în pct. 14 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, specificându-le și aducând la cunoștință declarantului sau reprezentantului acestuia, printr-o solicitare contra semnătură.

Indică că la materialele cauzei este o asemenea solicitare, însă nu există dovada primirii, făcând referire la pct. 7 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 4 din 24 decembrie 2010.

Reclamantul mai menționează că, administrația Biroului Vamal nu a ținut cont de ordinul Serviciul Vamal nr. 01-0 din 04 ianuarie 2016, ignorând total indicațiile organului ierarhic superior și încălcând legislația în vigoare, desfășurându-și în continuare activitatea sa după niște norme care sunt deja abrogate.

Ulterior, colaboratorul vamal verificând corectitudinea declarației vamale a motivat că, documentele prezentate nu sunt suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și că sunt necesare careva acte suplimentare, pe care le-a indicat într-un document separat, conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal.

În mențiunile sale, organul vamal a indicat doar că, marfa prezintă risc de subevaluare, fără a indica care risc s-a depistat: determinat sau potențial, pe când colaboratorul vamal urma să cunoască faptul că, în cazul în care întemeiat suspectă o subevaluare a tranzacției de import, trebuie să întocmească un raport către șeful SVV cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii, în conformitate cu art. 12 din Instrucțiunea cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate.

A mai indicat că, organul vamal solicitând de la declarant prezentarea a careva acte suplimentare, urma să menționeze acest fapt în actul de inspecție, și

care devine obligatorii, însă, în actul de inspecție nu se regăsește aceasta mențiune.

Prin urmare, reclamantul consideră, că în Actul de inspecție întocmit nu sunt indicate actele necesare de a fi prezentate la verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă și nu au fost respectate prevederile pct. 23, 29 al Instrucțiunii cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă.

Conform pct. 5 și 6 al Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, pentru anunțarea valorii în vamă a mărfurilor introduse se utilizează tipizatele declarației valorii în vamă DVV-1 și DVV-2.

Astfel, susține SRL „Linavan” că urma să completeze tipizata DVV-1, care cuprinde metoda nr. 1 și nu DVV-2, care cuprinde metodele nr. 2, 3, 4, 5, 6, pe care i-au dat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Briceni, motivând, că nu au acte necesare.

Mai indică reclamanta că, Metoda nr. 1 de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau care urmează a fi plătit, se aplică în conformitate cu prevederile art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal, referitoare la determinarea valorii în vamă a mărfurilor introduse în conformitate cu tranzacțiile de comerț exterior de vânzare-cumpărare, având baza valorică.

În scopul simplificării și unificării evaluării vamale, metoda nr. 1 se aplică la determinarea în vamă a mărfurilor introduse în conformitate cu tranzacțiile condiționate valoric. La acest gen de tranzacții pot fi raportate diferite tranzacții de schimb, de exemplu, livrările barter și de compensare, livrările în contul garanției și livrările gratuite de mărfuri sub formă de donație, în cazul când în documentele corespunzătoare se indică evaluarea valorică a fiecăreia dintre mărfurile livrate în cadrul unei astfel de operațiuni.

Afirmă reclamanta că, această metodă poate fi aplicată și în cazurile în care este posibilă estimarea valorică a restricțiilor și condițiilor, care au influențat prețul tranzacției.

În conformitate cu pct. 1 alin. a) art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, în valoarea în vamă a mărfurilor introduse se includ cheltuielile privind livrarea lor până la locul de intrare în teritoriul vamal al RM.

Potrivit capitolului II a Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, declarantul declară organului vamal valoarea în vamă a mărfurilor introduse în teritoriul RM, completând tipizatele stabilite DVV-1 și DVV-2, atunci când mărfurilor li se aplică acele regimuri vamale, conform cărora se percep drepturile de import. Declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor este un document vamal. Pentru evaluarea vamală a mărfurilor și verificarea valorii lor în vamă, anunțate de declarant, pot fi folosite atât în informațiile prezentate de declarant, cât și cele deținute de organul vamal.

În rezultatul examinării declarației vamale Biroul Vamal Briceni a efectuat rectificări majorând valoarea plăților vamale, stabilind că, valoarea plăților vamale pentru marfa importată este alta, decât cea declarată de SRL „Linavan” calculată după o altă metodă, decât cea prevăzută de art. 11 Legii cu privire la tariful vamal.

Susține reclamanta că, odată cu declararea mărfii importate, a fost declarată valoarea acesteia în baza tranzacției și a prețului achitat, însă Biroul Vamal Briceni, efectuând vămuirea lotului de marfa și verificând corectitudinea determinării de către declarant a valorii în vamă, a aplicat eronat o altă metodă, în afară de cea stipulată la art. 11 Legii cu privire la tariful vamal.

Menționează reclamanta că nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate de către Biroul Vamal Briceni și consideră, că calculul plăților vamale raportate la suma declarată contravine Codului Vamal și Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

A mai indicat că, conform metodelor la evaluare stabilite la art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal, declarantul determină valoarea în vamă a mărfurilor introduse.

Menționează că, un fapt deosebit de important este că, pentru toate datele, indicate în declarația privind valoarea în vamă și în documentele prezentate întru confirmarea acestei valori, declarantul poartă răspunderea în conformitate cu legislația internă, de unde rezultă faptul că, declarantul SRL „Linavan” nu avea intenția de a ascunde careva date, acte, circumstanțe, declarându-le pe toate în conformitate cu legea și cu cerințele Biroului Vamal Briceni. Totuși, în declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor se va consemna valoarea inițială, astfel consideră că informațiile prezentate de către declarant erau veridice, complete și, cel mai important, asigurau confirmarea valorii în vamă anunțate.

Reclamantul mai menționează că, demersul expedit organului vamal în privința evaluării vamale sau contestarea deciziei/ actului de inspecție adoptat de autoritatea vamală, nu a scutit declarantul SRL „Linavan” de achitarea drepturilor de import, în conformitate cu evaluarea vamală efectuată, de aceea consideră necesar a solicita ca suma suplimentară achitată să-i fie restituită.

Susține reclamantul că prin acțiunile ilegale a Biroului Vamal Briceni i-au fost lezate drepturile protejate de lege, astfel, consideră oportun, ca Biroul Vamal Briceni urmează să recalculeze valoarea mărfii importate de SRL „Linavan” și valoarea în vamă urmează a fi calculată conform art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal.

Reclamantul nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate de către Biroul Vamal Briceni după metoda nr. 6 a Legii cu privire la tariful vamal, și consideră că, sumă totală de 4 763,95 lei din marfa importată în valoarea de 1 659,0 dolari SUA, a fost încasată excedentar, deoarece organului vamal i-au fost prezentate toate actele solicitate în vederea achitării plăților vamale.

Iar, prin acțiunile organului vamal, care nu au fost realizate în strictă conformitate cu legislația în vigoare, consideră că i-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. 8 alin. (5), (6) din Legea cu privire la tariful vamal.

Menționează reclamanta că, Codul civil protejează drepturile civile încălcate și oferă posibilitatea de a fi reparate prin încasarea prejudiciului fie material, fie moral.

Reclamantul reiterează că Biroul Vamal Briceni eronat a impus reclamantului de a prezenta suplimentar careva documente, care nu erau obligatorii pentru calcularea valorii mărfii după metoda nr. 1, prin ce au fost impuși de a cheltui surse financiare adăugătoare pentru combustibilul automobilului personal, cheltuieli aferente pentru a întreține alimentară șoferul mașinii, care transporta marfa și să-i achite un supliment la salariu. Totodată, activitatea întreprinderii a fost tulburată, întreruptă pe motiv că, materia primă importată, a fost reținută neîntemeiat în vamă și a ajuns cu întârziere, s-a stopat activitatea întreprinderii, au pierdut termenii contractuali cu alte firme, cărora urma să fie realizată marfa finită, au pierdut clienți importanți, s-a știrbit reputația pe care a acumulat-o cu greu de-a lungul activității sale.

A mai indicat că, un factor important este că, datorită acțiunilor abuzive a organului vamal se creează neîncredere în mediul de afaceri.

Afirmă reclamantul că, adresându-se cu cererea prealabilă către Serviciul Vamal, a primit răspuns la 24 august 2016 cu nr. ieșire 28/11-13272, potrivit căruia cererea prealabilă a fost respinsă.

Concomitent reclamantul s-a adresat și organului emitent Biroul Vamal Briceni, însă nu a primit nici un răspuns la cererea prealabilă.

Reclamantul indică că, în perioada ianuarie - mai 2016, Biroul Vamal Briceni a acceptat declarantului SRL „Linavan” devamarea mărfii potrivit metodei 1, fapt confirmat prin declarațiile în detaliu, care le-a anexat la prezenta cerere, și anume atrage atenția la rubrica 43, unde este indicată metoda de calculare.

Mai menționează reclamantul că, la momentul acceptării metodei 1, colaboratorilor vamali le-a fost prezentat un număr mai redus de documente, iar actualmente numărul de documente a crescut considerabil pentru a adevăra valoarea în vamă a mărfii și pentru a ocoli situația de a fi acceptată metoda nr. 6.

Solicită SRL „Linavan” anularea actului de inspecție din 31 iulie 2016, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizată DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizată DVV-1); revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda nr. 1; restituirea sumei încasate excedentară, încasarea prejudiciului nepatrimonial și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Briceni din 30 ianuarie 2017 cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Linavan” împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție din 31 iulie 2016, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizată DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizată DVV-1); revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda nr. 1;

restituirea sumei încasate excedentar, încasarea prejudiciului nepatrimonial și a cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 27 februarie 2017, SRL „Linavan” a înaintat cerere de apel, solicitând admiterea cererii cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017 s-a respins apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu cu menținerea hotărârii Judecătorei Edineț, sediul Briceni din 30 ianuarie 2017.

La 26 mai 2017, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei (f.d. 107, Vol. II).

La 24 iunie 2017, SRL „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 24 iunie 2017, declarat în termen, în cazul în care copia deciziei a fost expediată participanților la proces, conform scrisorii de însoțire la 26 mai 2017, și recepționată de recurent la 31 mai 2017 (f.d. 109, Vol. II).

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, indicând în susținerea acestuia aceleași motive de fapt și de drept ca și în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Totodată, susține că instanța de apel a lăsat fără apreciere un șir de argumente care au fost invocate în cererea de apel.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 10 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Biroului Vamal Nord cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Iar, la 21 iulie 2017, Biroul Vamal Nord a depus referință la cererea de recurs, prin care și-a exprimat opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, SRL „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu, în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Linavan”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobesu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat